

Tip biosigurnosnih mera / Tip gazdinstva	Komercijalna farma	Poriđično gazdinstvo tip A	Poriđično gazdinstvo tip B
Karakteristike gazdinstva	<ul style="list-style-type: none"> • Registrovani. Odobreni objekat za držanje i uzgoj svinja • Predstavlja objekat koji ispunjava propisane uslove i upisan je u Registar objekata; • na kome se sprovode sve mere zdravstvene zaštite, sa najvišim nivoom biosigurnosnih mera i higijene. 	<ul style="list-style-type: none"> • Predstavlja gazdinstvo na kome se nalazi veliki broj životinja, • snabdeva tržište živim svinjama i • na kome se sprovode sve mere zdravstvene zaštite, • sa visokim nivoom biosigurnosnih mera i higijene. 	<ul style="list-style-type: none"> • Predstavlja gazdinstvo na kome se nalazi veliki broj životinja, • snabdeva tržište živim svinjama • na kome se ne sprovode, delimično se sprovode, ili se sprovode samo neke higijenske i mere zdravstvene zaštite, sa nedovoljnim nivoom biosigurnosnih mera.
I grupa mera: izolacija farme i proizvodnih segmenata	<ul style="list-style-type: none"> • plan biosigurnosti je neophodan; • pravilan izbor lokacije je ključan; • mora biti ograđena, sa uspostavljenim zonama pristupa i kontrolisanim režimom ulaska; • obavezno razdvajanje pojedinih proizvodnih segmenata; • obavezno razdvajanje opreme, • obavezno razdvajanje osoblja, 	<ul style="list-style-type: none"> • plan biosigurnosti je neophodan, ali obično ne postoji; • vrlo često locirano u naseljenom mestu; • mora biti ograđena, po pravilu nema spostavljene zone pristupa ali obično ima kontrolisani režim ulaska; • trebalo bi da postoji razdvajanje pojedinih proizvodnih segmenata; • poželjno razdvajanje opreme, • poželjno razdvajanje osoblja, 	<ul style="list-style-type: none"> • plan biosigurnosti ne postoji; • vrlo često locirano u naseljenom mestu; • mora biti ograđena, obično ima kontrolisani režim ulaska; • trebalo bi da postoji razdvajanje pojedinih proizvodnih segmenata ali vrlo često ne postoji; • po pravilu nema razdvajanja opreme, • po pravilu nema razdvajanja osoblja,
II grupa mera: kontrola kretanja ljudi, vozila i životinja	<ul style="list-style-type: none"> • obavezno postojanje izdvojenih saobraćajnica za pojedine namene, • izbegavati da se oprema prevoz stajnjaka deli sa drugim farmama, • Vozila namenjena odvoženju leševa uginulih grla ne bi trebalo da ulaze u farmu. • Svrha ulaska, ne dalje od označenog prostora na ulazu, mogu ući isključivo vozila čiji je ulazak neophodan, a najbolje je predvideti obavljanje tehnološke operacije bez ulaska vozila u prostor farme (dopremanje hrane). • Potvrda o dezinfekciji. Nadležno lice ili veterinar odlučuju da li stanje vozila odgovara potvrdi o obavljenoj dezinfekciji pre svega tovarnog prostora i da li je moguće dozvoliti vozilu ulazak na farmu. • Dezobarijera. Vozilo svakako mora proći kroz dezinfekcionu barijeru. • Kretanje vozača u krugu farme. Ukoliko vozač mora da izađe iz vozila, ne sme da napušta dozvoljeno područje. • Sanitacija ruku i obuće na ulazu. u garderobi za zaposlene se: a) istušira toplom vodom i sapunom, a potom b) potpuno presvuče u čistu radnu odeću i obuću; • Ni pod kojim uslovima zaposleni ne smeju 	<ul style="list-style-type: none"> • po pravilu nema izdvojenih saobraćajnica za pojedine namene, • izbegavati da se oprema prevoz stajnjaka deli sa drugim farmama, • Vozila namenjena odvoženju leševa uginulih grla ne bi trebalo da ulaze u farmu. • Svrha ulaska, ne dalje od označenog prostora na ulazu, mogu ući isključivo vozila čiji je ulazak neophodan, • Potvrda o dezinfekciji. Vlasnik odlučuje da li stanje vozila odgovara potvrdi o obavljenoj dezinfekciji pre svega tovarnog prostora i da li je moguće dozvoliti vozilu ulazak na gazdinstvo. • Dezobarijera. trebalo bi da postoje i da su dobro održavane. • Kretanje vozača u krugu farme. Ukoliko vozač mora da izađe iz vozila, ne bi trebalo da napušta blizinu vozila. • Sanitacija ruku i obuće na ulazu, a potom presvlačenje u čistu radnu odeću i obuću; • zaposleni ne bi trebalo da odlaze u druge proizvodne segmente • Zaposleni ne bi trebalo da imaju kontakt izvan farme sa životinjama iste vrste, kao i da ih ne gaje u svojim domaćinstvima. • Zaposleni treba da poštuju zabranu pušenja. 	<ul style="list-style-type: none"> • po pravilu nema izdvojenih saobraćajnica za pojedine namene, • izbegavati da se oprema prevoz stajnjaka deli sa drugim farmama, • Vozila namenjena odvoženju leševa uginulih grla ne bi trebalo da ulaze u farmu. • Svrha ulaska, ne dalje od označenog prostora na ulazu, mogu ući isključivo vozila čiji je ulazak neophodan, • Potvrda o dezinfekciji. Vlasnik odlučuje da li stanje vozila odgovara potvrdi o obavljenoj dezinfekciji pre svega tovarnog prostora i da li je moguće dozvoliti vozilu ulazak na gazdinstvo. • Dezobarijera. po pravilu ne postoje. • Kretanje vozača u krugu farme. Ukoliko vozač mora da izađe iz vozila, ne bi trebalo da napušta blizinu vozila. • Zaposleni ne bi trebalo da imaju kontakt izvan farme sa životinjama iste vrste, kao i da ih ne gaje u svojim domaćinstvima. • Zaposleni treba da poštuju zabranu pušenja. • Zaposleni sa respiratornim simptomima mora to da saopšti rukovodiocu koji će potom odlučiti o ulasku u objekte, eventualno sa maskom na licu. • Ulazak u pojedine delove farme treba

	<p>odlaziti u druge proizvodne segmente u kojima se ne obavlja njihova radna aktivnost, pogotovo kada rade u segmentu za gajenje mladih i osetljivijih kategorija.</p> <ul style="list-style-type: none"> Zaposleni se pisanom izjavom obavezuju da neće imati kontakt izvan farme sa životinjama iste vrste, kao i da ih neće gajiti u svojim domaćinstvima. Zaposleni treba da poštuju zabranu pušenja. Zaposleni neće jesti ni piti unutar ili u blizini staja, izmuzišta, spremišta hrane i rezervi materijala za prostirku, već isključivo na mestu koje je određeno u tu svrhu. Zaposleni sa respiratornim simptomima mora to da saopšti rukovodiocu koji će potom odlučiti o ulasku u objekte, eventualno sa maskom na licu. posetilac mora biti od stalnim nadzorom i o njemu se moraju voditi detaljni podaci. Ulazak u pojedine delove fame treba ograničiti na što je manje mogući broj segmenata proizvodnje, u zavisnosti od svrhe posete: ako posetilac obavlja inspekcijske ili poslove nadzora, usluga ili dopremanja ili otpremanja hrane, životinja ili opreme. Pri obilasku fame treba se pridržavati redosleda posete Grla koje se otpremaju sa farme se prebacuju u depo koji se nalazi izvan zone proizvodnih objekata u neposrednoj blizini obeležene zone utovara (ZKP). Sve životinje koje se otpremaju sa farme moraju biti obeležene. Za njih nadležni veterinar izdaje transportnu potvrdu i uverenje o zdravstvenom stanju, i mora biti prisutan za vreme utovara. Farmska vozila, a naročito njihov tovami prostor (kamioni, viljuškari...) kao i saobraćajnice kojima se životinje prebacuju do depoa moraju biti oprana i dezinfikovana pre i posle upotrebe. Uvođenje novih grla u zapat - nabavka životinja Veterinarski propisi; epizootiološka situacija u okolini sopstvene farme i farme sa koje se kupuju životinje – princip "sličnosti / istovetnosti"; nabavka novih grla isključivo iz jednog izvora, sa 	<ul style="list-style-type: none"> Zaposleni neće jesti ni piti unutar ili u blizini staja, izmuzišta, spremišta hrane i rezervi materijala za prostirku, već isključivo na mestu koje je određeno u tu svrhu. Zaposleni sa respiratornim simptomima mora to da saopšti rukovodiocu koji će potom odlučiti o ulasku u objekte, eventualno sa maskom na licu. Ulazak u pojedine delove fame treba ograničiti na što je manje mogući broj segmenata proizvodnje, u zavisnosti od svrhe posete. Pri obilasku farme treba se pridržavati redosleda posete Sve životinje koje se otpremaju sa farme moraju biti obeležene. Za njih nadležni veterinar izdaje transportnu potvrdu i uverenje o zdravstvenom stanju, i mora biti prisutan za vreme utovara. Farmska vozila, a naročito njihov tovami prostor (kamioni, viljuškari...) kao i saobraćajnice kojima se životinje prebacuju do depoa moraju biti oprana i dezinfikovana pre i posle upotrebe. Uvođenje novih grla u zapat - nabavka životinja Veterinarski propisi; epizootiološka situacija u okolini sopstvene farme i farme sa koje se kupuju životinje – princip "sličnosti / istovetnosti"; nabavka novih grla poželjno iz jednog izvora, sa poznatim zdravstvenim statusom, nabavke gravidnih ili neosemenjanih plotkinja u cilju smanjivanja rizika unošenja bolesti i neki vid izolacije, posavetovati se sa veterinarom. 	<p>ograničiti na što je manje mogući broj segmenata proizvodnje, u zavisnosti od svrhe posete.</p> <ul style="list-style-type: none"> Sve životinje koje se otpremaju sa farme moraju biti obeležene. Za njih nadležni veterinar izdaje transportnu potvrdu i uverenje o zdravstvenom stanju, i mora biti prisutan za vreme utovara. Uvođenje novih grla u zapat - nabavka životinja Veterinarski propisi; epizootiološka situacija u okolini sopstvene farme i farme sa koje se kupuju životinje – princip "sličnosti / istovetnosti"; nabavka novih grla poželjno iz jednog izvora, sa poznatim zdravstvenim statusom, nabavke gravidnih ili neosemenjanih plotkinja u cilju smanjivanja rizika unošenja bolesti i neki vid izolacije, posavetovati se sa veterinarom.
--	---	--	---

	<p>poznatim zdravstvenim statusom, nabavke gravidnih ili neosemenjanih životinja u cilju smanjivanja rizika unošenja bolesti i Karantin, posavetovati se sa veterinarom.</p>		
<p>III grupa mera: Farmske operacije</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Veoma je važno da se svi leševi životinja što pre i na odgovarajući način uklone. • Treba obezbediti da plan za pravilno uklanjanje, privremeno skladištenje i odlaganje uginulih životinja prati zakonske propise, državne, teritorijalne odnosno opštinske smernice. • Potrebno je redovno kontrolisati snabdevanje vodom kako bi se osiguralo da ona odgovara za konzumaciju, naročito u mikrobiološkom pogledu. • Pravilno skladištenje štiti prostirku od kontaminacije. • Pravilno skladištenje hrane za svinje može pomoći u zaštiti hrane od divljih životinja i štetočina. • ZABRANITI UPOTREBU POMIJA, • Sistem za izdubavanje treba da bude zamišljen i izgrađen da spreči zagađenje okoline i bude u skladu sa dobrom odgajivačkom praksom. • Nije dozvoljeno koristiti istu opremu i sredstva za dopremanje i raspodelu hrane i sakupljanje, utovar i odvoženje stajnjaka. • Deponija stajnjaka ne sme biti dostupna životinjama s farme, posebno mladim kategorijama. • Sprečiti rasipanje stajnjaka poreklom od odraslih grla i njegov kontakt sa podmlatkom, direktno ili putem zagađene hrane. • Uočiti i otkloniti sve probleme u otcianju tečnog stajnjaka. • Redovno održavanje objekata. Neophodno je sagledati lokacije sa skrivanje i pravljenje gnezda, i vodeći se tim saznanjima postaviti mamce ili zamke. Obavezno je postavljanje upozorenja ako psi imaju pristup tom području. Potrebno je ispitati i zatvoriti sve rupe u objektima u cilju sprečavanja glodara da se tu nasele. Ukloniti sve gomile dasaka, drva ili otpada. Sve lokve se moraju ukloniti da ne bi postale legla komaraca. Sprečiti stvaranje 	<ul style="list-style-type: none"> • Veoma je važno da se svi leševi životinja što pre i na odgovarajući način uklone. • Potrebno je redovno kontrolisati snabdevanje vodom kako bi se osiguralo da ona odgovara za konzumaciju, naročito u mikrobiološkom pogledu. • Pravilno skladištenje štiti prostirku od kontaminacije. • Pravilno skladištenje hrane za svinje može pomoći u zaštiti hrane od divljih životinja i štetočina. • ZABRANITI UPOTREBU POMIJA, • Sistem za izdubavanje treba da bude zamišljen i izgrađen da spreči zagađenje okoline i bude u skladu sa dobrom odgajivačkom praksom. • Nije poželjno koristiti istu opremu i sredstva za dopremanje i raspodelu hrane i sakupljanje, utovar i odvoženje stajnjaka. • Deponija stajnjaka ne sme biti dostupna životinjama s farme, posebno mladim kategorijama. • Sprečiti rasipanje stajnjaka poreklom od odraslih grla i njegov kontakt sa podmlatkom, direktno ili putem zagađene hrane. • Uočiti i otkloniti sve probleme u otcianju tečnog stajnjaka. • Redovno održavanje objekata. Neophodno je sagledati lokacije sa skrivanje i pravljenje gnezda, i vodeći se tim saznanjima postaviti mamce ili zamke. Obavezno je postavljanje upozorenja ako psi imaju pristup tom području. Potrebno je ispitati i zatvoriti sve rupe u objektima u cilju sprečavanja glodara da se tu nasele. Ukloniti sve gomile dasaka, drva ili otpada. Sve lokve se moraju ukloniti da ne bi postale legla komaraca. Sprečiti stvaranje • Kontrola štetočina predstavlja jedan od 	<ul style="list-style-type: none"> • Veoma je važno da se svi leševi životinja što pre i na odgovarajući način uklone. • Potrebno je redovno kontrolisati snabdevanje vodom kako bi se osiguralo da ona odgovara za konzumaciju, naročito u mikrobiološkom pogledu. • Pravilno skladištenje štiti prostirku od kontaminacije. • Pravilno skladištenje hrane za svinje može pomoći u zaštiti hrane od divljih životinja i štetočina. • Ne koristiti pomije u ishrani, • Sistem za izdubavanje treba da bude zamišljen i izgrađen da spreči zagađenje okoline i bude u skladu sa dobrom odgajivačkom praksom. • Nije poželjno koristiti istu opremu i sredstva za dopremanje i raspodelu hrane i sakupljanje, utovar i odvoženje stajnjaka. • Deponija stajnjaka ne sme biti dostupna životinjama s farme, posebno mladim kategorijama. • Sprečiti rasipanje stajnjaka poreklom od odraslih grla i njegov kontakt sa podmlatkom, direktno ili putem zagađene hrane. • Uočiti i otkloniti sve probleme u otcianju tečnog stajnjaka. • Redovno održavanje objekata. Neophodno je sagledati lokacije sa skrivanje i pravljenje gnezda, i vodeći se tim saznanjima postaviti mamce ili zamke. Obavezno je postavljanje upozorenja ako psi imaju pristup tom području. Potrebno je ispitati i zatvoriti sve rupe u objektima u cilju sprečavanja glodara da se tu nasele. Ukloniti sve gomile dasaka, drva ili otpada. Sve lokve se moraju ukloniti da ne bi postale legla komaraca. Sprečiti stvaranje • Kontrola štetočina predstavlja jedan od
	<ul style="list-style-type: none"> • lokvi na tlu u blizini pašnjaka. Zamenite lepljive trake za muve kad god je to potrebno. Kontrolisati i popraviti oštećena mesta u ogradi farme ili pašnjaka. • Kontrola štetočina predstavlja jedan od osnovnih preduslovnih programa (zahteva) koji prethodi primeni bilo kojeg sistema kontrole bezbednosti proizvodnje u industriji hrane, Svrha primene ovih standarda i/ili mera je da se prisustvo štetočina na farmama svede na rizično prihvatljiv nivo ili da se, u optimalnim uslovima, njihovo prisustvo potpuno eliminiše. • Obavezno vođenje dokumentacije. 	<ul style="list-style-type: none"> • osnovnih preduslovnih programa (zahteva) koji prethodi primeni bilo kojeg sistema kontrole bezbednosti proizvodnje u industriji hrane, Svrha primene ovih standarda i/ili mera je da se prisustvo štetočina na farmama svede na rizično prihvatljiv nivo ili da se, u optimalnim uslovima, njihovo prisustvo potpuno eliminiše. • Obavezno vođenje dokumentacije. 	<ul style="list-style-type: none"> • osnovnih preduslovnih programa (zahteva) koji prethodi primeni bilo kojeg sistema kontrole bezbednosti proizvodnje u industriji hrane, Svrha primene ovih standarda i/ili mera je da se prisustvo štetočina na farmama svede na rizično prihvatljiv nivo ili da se, u optimalnim uslovima, njihovo prisustvo potpuno eliminiše. • Poželjno vođenje dokumentacije.